

Előfizetési árak:

Égész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér
Nyitlittér sora 40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

POLITIKAI HETILAP

Hirdetéseket felvesz la-
pünk kiadóhivatala és az
Általános Tudósító Vi-
déki lapok központi hir-
detési osztálya Budapest
VII., Erzsébet-kört 41.

Ujabb ellentétek.

A nemzetiségi kavarodásban alig tűnt föl, hogy egy újabb ellentét ütközött ott össze. Két szélsőséges elem, amely lényegében egymást teljesen kizárja, megdönti, tényleg azonban úgy tűnik föl, mintha mindkettővel ugyanazt a célt kívánnák szolgálni. A „za tú našu slovenčinu“ divatos jelszava ez, mely a maga szigoruan sovén értelmezésével a tót nyelvnek terjesztését és érvényesülését követeli, párhuzamban a cseh-tót kulturális egység céljával, mely viszont az egész tótság elcsehesítésén kísérletezik.

Időrendben a cseh-tót egység jelszava régebbi keletű s mert újabban is sürűbben hangzik amannál, azt lehetne hinnünk, hogy a cél, mely felé a mozgalom tör, az lehet csupán; míg a tót sovinizmus jelszava csak átfutóan fölmerült gondolat talán, a mely a vele ellentétben levő elcsehesítési törekvés nagyobb arányaival szemben most meghátrálni lesz kénytelen.

De bár tagadhatatlan, hogy a csehekkel való kacérkodás aránya látványosan tulszámolja a „za tú našu slovenčinu“ méreteit, jobban mondva: az elsőnek többet mondó, jelentő s tartalmában magvasabb, kifejezőbb jelszavát sürűbben használják, tényleg, hogy a másik, vele ellentétes jelszó is szépen megfér mellette, sőt tartja is magát, annyira, hogy semmi kilátás sem lehet annak teljes alámerülésére.

Két ellentétes mozgalmat kellene itt tehát feltételeznünk, ha ezt a föltevésünket egyéb tapasztalataink nem cáfolnák meg.

Figyelemmel kísérve a tót sajtótermékek szellemét, azok fölfogásában árnyalatokat, sokszor nagy különbségeket fedezünk föl. Van, amely a klerikalizmussal jár karöltve, van szocialista irányu, van aztán olyan is, amely a pártok fölé képzeli magát; de tévednénk, ha a két ellentétes irányzat magyarázatát mégis ezekben a különbségekben akarnók keresni. Ezek a különbségek nem az irányt, hanem csak az alkalmazkodást tüntetik föl. Mert céljuk, az államrend megbontása, mindnyájukkal közös, a különbségek pedig a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó kerítő utak csak, amelyek más és más görbületeket tüntetnek föl ugyan, mégis egy közös központban futnak össze, melyen a nemzetiségi vezérkar molochja ül.

Ezek a görbe utak bármilyen tarka egyveleget vezetnek is össze, a két ellentétes irányzat bélyege itt föl nem ismerhető. Ha már az egységesnek hirdetett nemzetiségi tábort valamely oknál fogva osztályozni kell, úgy teszik azt a rang, vagyon, vallás, vidék szempontjai szerint, de a két kirívó ellentétes szempont szerint soha. Vannak tehát katolikus, lutheránus, vagyonos, vagyontalan, szociális és konzervatív tótok, de sovén tótok és elcsehesedni akaró tótok nincsenek. Ilyen különbségekről beszélni sohasem hallunk, holott kétségen felülnek tetszik, hogy ezt a két fölfogást csak két egymással teljesen szélsőségesen ellentétes irány volna képes képviselni.

Még jobban fogunk csodálkozni azonban, ha a sajtótermékeik figyelmes olvasásánál észre vesszük, hogy az a két ellenség nemcsak hogy nem vész ott össze egymással, hanem a legjobb testvéri egyetértés mondva csináltkertebe szorítva közösen harsognak azon

az uton, amely a kitűzött cél felé vezet.

Ugyanazon könyv vagy újság, mely a cseh-tót egység célja érdekében egész lelkesedését veti latba, nem kisebb lelkesedéssel beszél akkor is, amikor a tót nyelv megtartásáról és érvényesüléséről szónokol. Es ugyanazon ember, aki most a tót nyelvnek eredeti alakjából való természetes fejlődése s annak szigoruan sovén keretekben való megtartása mellett érvel, egy pillanattal később, vagy éppen ugyanakkor a tót nyelvnek a csehbe való beolvastásáról is igen meggyőzően tud értekezni.

Es amilyen képtelenség egy és ugyanazon nyelvnek másba való olvasztása annak eredeti föntartása mellett, olyan képtelenség, hogy mindkettőt egy ember egyformán hangoztassa és higgyje. Pedig úgy van. Es ha ez tény, akkor vagy az egyik, vagy a másik vélemény nem komoly, vagy ami természetszerűbb, egyik sem az.

Célul tehát ilyen két, egymásnak ennyire ellentmondó pontot kitűzni egy és ugyanazon mozgalomnak nem lehet. Ha pedig ezek célok nem lehetnek, eszközökké kell süllyedniök. Hogy minek érdekében?

Nézzük az eredményeket, amiket elérniök már eddig is sikerült és tisztában leszünk vele. Egyes érdekcsoportok érvényesülése a kölesönöség és némi szolidaritás elvei alapján. Aki ide bekerül, az üdvözül, a kivülmaradtak minden szereplése pedig a benfentes demagógok hordozásában, felszinen tartásában merül ki. Ezeknek csak kötelességeik, amazoknak pedig csak jogaik vannak.

Most nem is lehet a másként ott, ahol elvekért való harcáról szól az

Lang M. és Fia

férfi- és női
divatruháza

Túrócszentmárton

Rendkívül kedvező bevásárlási alkalom!

A nyári szezonból visszamaradt szalma- és nemezkalapok, fűringek, nap- és eszernyők, szőnyegek és menyasszonyi kelengyék tetemesen leszállított árak mellett kaphatók!

ének s a szöveg tartalma ellentmond neki. Es ahol az eszméknek nevezett észficamok egymást torkolják le, ott az azok érdekében folyó harc sem lehet harc, csak rablókalandok sora.

Apró szenzációk.

A szabadság hazájából. Természetesen Amerikáról léssen szó, meg arról, hogy kit kell ütni, ha a papra haragszunk?

A szabadság hazájában ugyanis a tót urak rettenetes sérelmére megtörtént az a dolog, hogy az otáni püspök nem respektálva a slovenčina sokat hangoztatott jogait, hanem a *homesteadi* egyházba oly sült angol papot ültetett, ki nemcsak nem beszél, de nem is hall tótul.

E rettenetes sérelemre, amiért itthon megint egy kis vérfürdő rendeztek volna éktelen dühökben... hallgattak, mint a dinnye a fűben, mert jól és okosan tudják, hogy az amerikai hatóságok nincsenek nyelvi tréfákra berendezve.

Hanem hiába, az ember dühének valahogy utat kell törni, mert különben baj vagyton. Eppen ezért a *homesteadi* tótok, mivel a papra dühöseket voltak, a mult hó 2-án bent a templomban egy elrakták a kántort, hogy a kórus szerencsétlen fülemüléjét csak a poliemenek ölmos fittykősei szabadították meg a teljes agyonveréstől. Őt okolták ugyanis, hogy olyan papot kaptak, aki csak angolul ért.

Szálló ige: Ha haragszol a papra, üsd a kántort. □

Itt *marhákat etetni tilos*. Ez a felírás diszeleg a város piacán levő Révay-féle ház tűzfalán. A város bölcs kupaktanácsa bigyesztette oda évek előtt, így akarván érvényt szerezni a köztisztaság iránti felfogásának.

A falusi közönség azonban azt tartja, ha csak *marhát* tilos etetni, hát lovakat már lehet s hódolva e bölcs következtetésnek, nem is mulasztja el az alkalmat, hogy az egyetlen városi közkút környékén meg ne zaboltasson, csinálván ott oly förtelmes piszkot, hogy ez diésőségére válna még a legsötétebb néger falunak is.

És lám, a városi tanácsban azok ülnek, kik a közigazgatási hatóságokat szeretik megleckéztetni minden alkalommal, holott ők a legegyszerűbb köztisztasági követelményeknek sem képesek eleget tenni.

Az istenért, vétessék le legalább azt a felíratos táblácskát, hogy maga a közép ne nevéssen közmondásszerű gyámoltalanságukon.

Bocsánat, hogy élünk. Néhány hónap előtt, ha jól emlékszünk májusban, azt az örömhirt adtuk közre, hogy a helybeli lutheránus lelkész, mivel hogy a magyar himnuszt az evang. iskolából ki akarta tiltani, viszont őt meg a miniszter tiltja ki az állami iskolákból.

Megnyilt az új tanév s ki az, aki vigan tanít az állami iskolában? Nohát ki? Skrovina Ottó lelkész ur.

Adta teremtette, most már igazán látjuk, hogy a magyar csak a fenyegetésekben nagy, de a tettekben...? Oh, csak cselekedni ne kelljen!

Es még minket vádolnak sovinizmussal!...

Még egy pár szó egy röpiratról.

A pánszláv apostolok dolgaít tárgyáló német röpirat most már mind szélesebb körökben válik ismertté. De sehol annyi föl-tűnést nem keltett, mint a külföldi szláv lapoknál, ahol az írónak kíméletlenül igazságság kritikája kinos meglepődést váltott ki.

A „jól informált“ Björnsonok és a szláv sajtó rágalmával szemben most, amikor a közvélemény általuk már szinte meghódított-

nak látszott, a röpirat váratlan megjelenése fölépített hazugságait halomra döntötte.

Erthető az a fanatikus, vad gyűlölet, mely a szláv lapok hasábjain ennek hatására alatt fölmerült. Hosszu évek következetes, keserves munkáját most az a kis könyveske egymaga semmisíti meg. S hozzá a leleplezések, amelyek mögött ott állanak az apostolok minden glóriájuktól megfosztottan, önzésük és személyi érdekeik valódi színeivel arconok és a piszkos manipulációk kiderített és bezonyított eseteinek dísztelen keretében!

Az egész fészkelődés a maga hasznosító talaján, kizsákmányoló levegőjében ott áll a világ ítélőszéke előtt. Nincs többé apostol, csak demagóg, nincsen mártíromság, csak bűnhődés, nincsen kultúra, csak vad és amit eddig szent küzdelemnek hirdettek, arról is kiderült, hogy bűnös üzérkedés csak.

A cseh-tót egység két legnagyobb organumát: a „Čas“-t és „Hlas“-t érintette a dolog legérzékenyebben. Mindhét vezetőcikkelyben foglalkozik a könyvvel s mindkettő egyenlő alapon s egyenlő hangon igyekszik letárgyalni azt.

Szemtükben — természetesen — minden betű hazugság, minden sor rágalom s az egész pedig újabb bizonyíték a magyaroknak a tótok ellen táplált ellenszenvé iránt, hangjuk utolérhetetlenül gyűlöletes.

A „Hlas“ azonfelül riadót is fuvat. Nem kell törődni a világ véleményével, csak tovább is követeljétek, tótok, amire jogotok van. Es jön idő, amikor országgyléteket tót nyelven beszélhetek majd, amikor a közigazgatás nyelvo szintén anyanyelvek lesz, amikor az oktatásban az elemi iskolától föl egész az egyetemig tót nyelveket érvényesíteni fog, amikor aztán igazán meg fogjátok érdemelni a „nemzet“ nevet. Különös, hogy a világ véleményével most olyan keveset szeretne törődni, amikor az ellenük fordult.

Mi ezekkel a nagyhangu urak borzalmas lármájával szemben nem szüntünk meg hirdetni, hogy kíméletlen sajtóháborút kell

T Á R C A.

A Bári fiuk.

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárcája. —

Írta: Kazár Emil.

Az 1849-iki év augusztusában Klapka tábornok a körülvevett Komáromból tizenet akart küldeni Érsekújvárra, az otáni magyar táborba. Ez a tábor őrizte a Pozsony és a Felvidék felől jövő utat a Duna és Komárom felé.

Az tizenet átadására a két Bári fiu, Gábor és Mihály vállalkoztak, akikben Klapka generális is megbizott. Egyik megy jobbra, a másik balra. Kettő közül egy biztosabban keresztül vergődik az ellenségén, mintha együtt indulnának.

Bári Gábor, az idősebbik, a Vág kiöntéseinek és ingoványainak tartott. Csontba foglalt kerek pápaszemét tett föl. Orcáját leborotváltatta. Zsebébe rakta szegény Wagner Nikodém iratait és bizonyítványait. Ez a bécsi Wagner bécsi orvosnövendék volt. A bécsi légióval jött Magyarországra. Itt megismerkedett Bári Gáborral, aki szintén orvosnak

készült, de már tanulása kezletén honvédek ment. A kis Wagner csakhamar elesett. Bári Gábor bizott benne, hogy az írásaival keresztül hatol az osztrák őrségen és táboron. Orvosi szereket, egy lábában patikát, metsző kést, kötőszereket vitt magával. Utközben még recepteket is írt a falusiaknak. Rongyosan, óvatosan ment tovább. Ahol csak lehetett, utnéklkü mezőkön járt.

Cirkáló osztrák előőrsek azonban csakhamar elfogták. Azt mondta, hogy a magyaroktól szükik. Wagner Nikodém írásai rendben látszottak. Egyébb írás nem volt nála, mert az tizenetet fejében vitte. Hanem azért nem bocsájtották el. Majd elváltak, hogy kisesoda és mi járthatban van.

Egy urasági granárium volt átalakítva előőrsi hadiszállásul. Br. Hausknecht Leopold parancsolt a Granárium C. 2. név alatt bejegyzett stáción. Igazi császári tiszt volt, valamelyik kaszárnyában született Galiciában, a horvát gránicon gyerekeskedett, Olaszországban kezdte a katonáskodást. Egész életétrombitászóra ébredett és dobpergés után tért aludni. Maga sem tudja, hogy milyen nációhoz tartozik.

Báró Hausknecht a stáció hivatalos kancelláriájában egy halom dinnye között ült,

mikor a forposzt jelentette, hogy kemény tusakodás után elfogtak valakit, aki valószínűleg Komáromból jött, vagy odamenekültő kém. Élethalálra védelmezte magát. Amíg össze nem rogyott, nem is birtak vele.

— Föl kell kötni, — dttnyögte a major.

— Vallatás nélkül?

— Lehet remélni tőle valamit? — tudakolta Hausknecht.

— Majd csak teszünk vele valamit, — felelte a hadnagy. — Hamis betűs írást találtunk a sipkájába varrva. A jobb lábát ellőtték, bal vállának lapockáját keresztül lötték. Talán meg sem éri a reggel. Ki kell hallgatni.

— Ha spion, semmi teketória, — morgott a major. — Jó, hát hadd lássam és csináljuk meg vele a protokollumot. Aztán eins, zwei, föl vele...

Az elfogott a granárium oldalánál az árnyékban hevert, összekötözve. Mozdulni is alig bírt, csak nyöszörgött. A ruháját ellepte a vér. Egy rongyos pokrócot dobtak reá. A kérdésekre nem akart válaszolni, hiába fakgatta az inspekciós hadnagy.

— Nagy titka lehet ennek. Nem is paraszt ez, — magyarázta a hadnagy a major-nak. — És hogy tudott banni a pisztolylyal.

megindítanunk ellentük a külföldön is s le kell leplezni, hogy amit ezek az urak a népjogok szent jelszavainak köpenye alatt üznek, nem egyéb népámfársnál.

Ez a röpirat legyen az első lépés az elkövetkezendő mestermunkához s felszólítunk mindenkit, hogy ebből a harcából vegye ki részét minden igaz magyar, egyéni tehetségéhez képest.

Ha ez így lesz, nem hisztük, hogy célt ne érünk Európa nagy közvéleménye előtt.

A kerületi betegsegélyző pénztári választás utóhangjai.

Még a múlt hó folyamán történt, hogy a turóczenstvártói kerületi betegsegélyző pénztár főgyűlési kiküldötteinek kiegészítése alkalmával a választás az eddigi vezetőség részére balul ütött ki. A munkaadók nagy része, de a munkásság majdnem teljes számában az igazgatóság által összeállított lista ellen szavazott, győzelemre juttatván így saját jelöltjeiket mind. A dolog annál feltűnőbbnek tetszett, mert a munkások köréből kikérült ellenzék nagyrészen azokból a gyárakból, műhelyekből való, amelyek a nemzetiségiek kezén vannak.

Nem is tértünk volna vissza erre a kérdésre, ha a „Nár. Nov.“ egyik legutóbbi száma erre nem kényszerít bennünket. A lap ugyanis érdekes nyíltsággal, leplezetlenséggel foglalkozik az eseményekkel, annyira, hogy bizonyítja mindazt, amit mi a betegsegélyzővel szemben vádként akartunk volna fölhozni.

A cikkely elismeri, hogy a pénztár intézésében a politikai szempontok érvényesülésének is tág tér jutott, elismeri, hogy a pénztárban előfordult ügyek eldöntésében ez a szempont fontos szerepet játszott és végül belátja, hogy a munkásosztály állásfoglalása a vezetőséggel szemben bizalmatlanságot jelent. Ezt mi is aláírjuk készséggel, de már amikor ezek okait kutatja, kénytelenek

vagyunk egy kis utbaigazítással szolgálni, nehogy továbbra is ott tapogatózzék, ahol semmi keresni valója nincs.

Az ok nem ott fekszik, hogy a munkásokat már előzőleg nem sikerült a „tót gondolat“ részére megnyerni, hanem éppen abban, hogy tót nemzetiségi politizálást üztek azokkal az eszközökkel is, amelyek tisztára a munkásság biztosítékai lehetnek csupán. Az üzérkedés használatát talán az általános nemzetiségi politizálásnak, de a munkások érdekeinek semmi esetre sem. Tehát nem ott van az ok, hogy a munkásokat nem sikerült megnyerniük, hanem ott, hogy nagyon is törték magukat utánuk s kísérleteztek velük és pénztükkel már régen!

A bizalmatlanság! Különös, hogy erről még beszélni is kell. Az ilyet a finomabb lelkűek már megérik akkor, amikor még csak kialakulóban van. Itt azonban egy egész sereg embernek kellett fölvonulni, arcukba vágni, hogy nem biznak bennük, álljanak félre, adjanak helyt másnak — s mindhiába! Maga a „Nár. Nov.“ cikkírója is elismeri, hogy a bizalmatlanság tényleg fűnnáll, tehát saját táboruk is látja, hogy itt valami elrendezésre vár; csak az igazgatóság maga nem hall, nem lát semmit.

Ha az igazgatóság a közönség ilyen hangos bizalmatlanságával szemben is még mindig tompa érzékeltenséggel viselkedik, ne csodálkozzék föllette, ha majd erősebb eszközökhöz fog nyulni kötelességének megértése céljából.

H I R E K.

Ezüstlakodalom. *Petricsek* János kassa—oderbergi vasuti felügyelő tegnap ülte meg házasságának huszonötödik évfordulóját, barátainak és tisztelőinek igaz öröme. Az ünnepély szűkebb családi körben folyt le.

A major káromkodva kezdte a vállatást. A boldogtalan néma maradt. A major rugott egyet rajta. Erre főliszszent a meglövődött ember.

— Attól tartok, a végét járja, — aggodalmaskodott a hadnagy. — Pedig valahogy meg kellene a lelket tartani benne, amíg kivesszük a fítkát. Kuldjük a táborig kórházba.

A megsebesült megvizsgáltakor egy-két tapasztalt katona azt mondta, hogy az ilyen lábat a feleser urak mindig le szokták vágni. Arra megkönnyebbül a sebesült.

— Éppen tegnap fogtunk el egy doktort, — jutott eszébe a hadnagynak.

Bári Gábort előhozták. A major ráparancsolt, bizonyítsa be rögtön, hogy csakugyan doktor. Vágja le a sebesült lábát.

Bári Gábor megrendült. Még sohasem operált.

— Sietni! — kiáltott rá a hadnagy.

Előhozták az orvosi műszereit. Bári azt gondolta magában, majd rámondja, hogy nincs szükség operációra.

A fogoly sebesültnek a fűvön vetettek ágyat. A ráalkalmazott kötéseken átszivárgott a vér, homlokáról is vér patakzott kintől eltorzult arcára. Fájódlamasan lihegett:

— Gábor, bátyám, te is itt? . . .

Bári Gábor megtántorodott, Mihály ücse szavát hallotta. Térdre ereszkedett melléje, mert úgy sem birt a lábán állani. Egy káplár kezdte kibontogatni az összeroncolt lábát.

— Valósággal fityeg a térdem alul, — magyarázta a káplár. — Hamar, doktor. Én segítek. Sok ilyet láttam már.

Gábor kábultan szorongatta az ücse kezét.

— Vágd le, — sottogta a sebesült.

— Na, doktor, na! — kiabálta a granárium ablakából a hadnagy. — Nem érted a doktorságot? Még sincs meg?

Gábor elküldte a káplárt, hogy hozzon egy dézsában vizet.

— Gábor, én már az tizenötöt el nem vihetem, — sottogta Mihály. — Neked hát meg kell szabadulnod.

— Orvosnak mondtam magamat.

— Bizonyítsd be, hogy az vagy. Vágd le a lábamat. Hátha meghalok és nem jutok akasztótárra. Isten veled, el ne áruid magad.

Vizet hoztak.

A hadnagy megint az ablakhoz ugrott és türelmetlenül kiáltott ki.

Az egyik katona a sebesült mellől választotta a hadnagynak:

— Megvan már, jelentem alássem a hadnagy urnak.

A közigazgatási bizottság ülése. A vármegye közigazgatási bizottsága tegnap ülést tartott. Az ülés lefolyásáról szóló jelentésünket lapunk legközelebbi számában hozzuk.

Eljegyzés. *Stein* Lajos, a rákópribóci Neuwirth-féle gőzfűrészes gondnoka, társadalomunk kedvelt tagja, eljegyezte *Altmann* Teréz kisasszonyt Karvinból.

Kérelem olvasóinkhoz. Lapunk kiadóhivatala ezúton felkéri t. olvasóinkat, hogy akinek a Felvidéki Híradó ez évi 28., 29., 30. és 31. számai megvannak, szíveskedjen azt lapunk kiadóhivatalába beiktatni.

Színház. Liptószentmiklósról írja tudósítónk: Szabados László néhány nap óta jól szervezett társulatával aratja nálunk erkölcsi és anyagi sikereit. A társulat régi kitűnő tagjain kívül, mint: Szabados László, Jeszenszky Géza, Felhár László, Sz. Végh Gizzi, Vida Ilona, Szelényi Emilia, néhány új taggal ismerkedtünk meg. Füzess Lenke szép szín-padi alak. Játéka tele van finom árnyalásokkal, énekreszeit művészetével adja elő. Madas István és Csáky Antal játékat a közönség feszült figyelemmel kíséri. A kisebb szerepek is jó kezekben vannak. Némely este a nagy színházi terem szorongásig telik meg. A színházi zenekar általános tetszésben részesült.

Felrobott spiritusus hordó. A ruttikai vasuti raktár előtt egy tovább szállításra váró kigurított spiritusus hordó hevert. A munkások közül egyik csupán pajkosságából, égő gyufát dobott a hordóba, melynek tüzetől a spiritusus erősen beitaott hordó azonnal lángot fogott. A munkások megijedve a felesapó lángoktól, bevették a hordó dongáját, minek következtében a hordóban fejlődő gázok a hordót szétrobantották és a szana-szerce repülő hordórészek *Kurica* András raktári munkás lábát összeroncolták. A vizsgálat lesz hivatva megállapítani, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

Medvekaland. *Jarjanka* János turóczenstvártói urberri erdőőr a múlt vasárnap délután fegyvertelentl járta be a „Sztránya“

— Brávó, doktor! Most vigyázzon a gazemberre, hogy életben maradjon.

— Ólj meg! — hörögte Bári Mihály. — Borzasztó a hóhér kötele. Mentsd meg a nyomorultaktól a esontomat és a bőrdömet. Elkezdem a halotti imádságot.

Aki így beszélt, már a halál révpártjáról intézte szavait erre, az innesső partra. Bári Gábor megkövesedett gyöttrőd ücse mellett.

Az összeroncalt Misi arca már kéklő szürkébe játszott. A két szemé pedig különös fényben ragyogott, mint a napfényes légbé eredetett szappanbuborék. Emelkedett a melle, mint a fuvó és hörögte a torka, mintha száz galamb bugott volna benne.

— A titkos irás, amit nálam találtak, nem ér semmit. Készakarva irtam. Ha fogságba jutok, lássák, hogy csak egy trágár nóta. Ah, kegyelmes ég, a hóhér kezétől pedig oltalmaz meg engem!

Amikor az előkelő Bári család egyik fia így imádkozott, a hóhér meg nem vált oly titmenyszerű meteorra, mint október 6-ika után, még nem árasztott glóriát az áldozataira. Esteledett, Hausknecht major a kantineba készült. Tudni akarta, hogy mi készült a két fogollyal.

— Akit megamputáltak, az haldoklik, —

nevérdőrcsét. Egy strúti eszerjés közepén egyszerre egy hatalmas medrével találta magát szemben. Midőn az erdőőr menekülni igyekezett a vad ellenfél elől, a medve hirtelen reárontott és súlyos talpának egyetlen ütésével földre sújtotta a szerencsétlen embert, miközben arcáról teljesen lehozta a bőrt, a földre zuhant embert azután ott hagyta a bokrok közt. Az erdőőr nagynehezen talpra állt, s futva igyekezett menekülni, de alig tett husz-harminc lépést, a fenevad megint elébe került és e másodszeri támadás alkalmával mellét és karját mara össze Jarjabkának. Talán más bajt is csinált volna a medve, de valami gyanus noszt hallva, ott hagyta áldozatát, felirמודott a havasok felé. A megsebesült erdőőr valahogy levánszorgott a közeli malomba, hol sebeit kimoszták és kocsin beszállították lakására. Az erdőőr sebesülései nem életveszélyesek.

Kabátolvaj. *Komenda* István püsböci lakos vállalkozó pansaszt emelt az ottani csendőrségnél, hogy a ház kerítésére szellőzős végezt kiteit bundáját egy 33 év körüli, magyarul, tótul és lengyelül beszélő csavargó ellopta. A csendőrség megindította az ismeretlen tettes utáni nyomozást, de eddig eredménytelenül.

Robbantások a turáni vasuti hídnál. A beomlott turáni régi híd Vágba zuhant vaszerkezetét, miután a tutajozást rendkívül akadályozza, a kassa—oderbergi vasut értesítése szerint robbantás által fojzák eltávolítani. A robbantás napjáról az érdekeltek értesítettni fognak.

Kiderült csalás. A helybeli Iparbank a kamatlatlak strúti ingadozásának idején, felhívást intézett minden betevőjéhez, hogy dacára a kamatlatlak emelkedésének, a betétek után magasabb kamatot nem fizet, s a betéteket a betevők rendelkezésére bocsájította. Megtörtént pedig, hogy egy vidéki uriaszonyra címzett ilyen levél egy hason nevű, de illetéktelen asszony kezébe jutott, ki rögtön be is szaladt az intézetbe, hogy álmódott betétjét felvegye. Csakhogy az intézet csak betéti

jelentette a hadnagy. — A másik, az orvos, kivette belőle a titkos irás kulcsát. A sípkájában talált titkos irást most már megfejtették.

— Aztán felkötni! — parancsolta a major. Reggel nyole órakor jelentették, hogy a fogoly spion meghalt. A doktor egész éjjel mellette virraszott.

— Nem doktor, hanem hóhér kell ide, — dühnyögött a major. — Vigyétek a doktort a főhadiszállásra. Ott még hasznát vehetik. Jó példa lett volna már tegnap akasztatni.

A titkos irás megfejtése még jobban dühbe hozta a majort.

Bári Gábort elkisérték a generális lógerjébe, mint akkor hívták a tábort. Mivel azt üzenték mellé, hogy a magyaroktól megszökött doktor, hát mindjárt dologra fogták a lazaretumban, ami a vörös kereszthez hasonló valamit jelentett.

A másodikk nap már megszökött innen, eljutott Érsekváru. Az üzenetet ott elmondta. Az egyik Bári fiu életébe került az.

Bári Gábor hiába kerestette az ücse sirtját. Porait magába foglalta az édesháza földje és magába rejtette.

könyv ellenében volt hajlandó kiszolgáltatni, ilyennel pedig az asszony nem rendelkezett, azt mondván, hogy a könyvecskéket elvesztette. A pénzüntézet tanácsára felfogadott ügyvédje által meg is indította a betéti könyv megsemmisítése iránti eljárást, de egyben felkérte a bankot, hogy legalább addig lejárta kamatait adják ki neki. Ez azonban erre sem volt hajlandó. És szerencsésére, mert a bank fizetési felhívására meglepetésére az elmúlt héten beállított a betétkönyv tényleges birtokosa, hogy a betét lejárta kamatait a tőkéhez hozzáírassa. Most aztán kiderült a csalás, valamint az is, hogy az intézet tévesen kézbesített értesítését akarta a csaló felhasználni arra, hogy jókora summához könnyű szerrel hozzájusson. Mint értesültünk, a csaló asszony ellen feljelentést tett úgy az intézet, mint a betéti könyv igazi tulajdonosa.

Mindig aktuális lapunk olvasóinak figyelmét felhívni *Sehla János* jóhírű turóczenzmártóni kárpitos és butorraktáros ujonnan kibővített üzletére, ahol nemcsak valódi mahagioni hátszoba és pallisander ebédlőbutorok, továbbá saját készítésű masszív szobák és konyhabutorok kaphatók a legjutányosabb árban, de minden a kárpitos és butorszkámába tartozó javítások és új butorok készítése is a legzolidabb kivitelben eszközöltetik.

Megrongált szabályozási munkálatok című hírtinkre a beszterezbányai kulturmérnöki hivatalból oly irányú helyreigazítást kaptunk, hogy a rendkívül magas árvíz s a vizen uszó eiszabadult tutajfa okozott ugyan a szabályozási munkálatokban károkat, de ezek értéke legfeljebb csak 5—6 ezer koronára tehető. Általában véve, a 100 ezer koronát meghaladó szabályozási munkák tulnyomó részben, pompásan megállották helyüket a Vág pusztító áradásával szemben.

Felhívás. A magyar társadalom is kezdi belátni, hogy az alkoholelleses küzdelem nem egyes idealista rajongók utópiája, hanem egy fontos és nagyjelentőségű szociálhigiénikus probléma, melynek megoldásában részt venni egyaránt kötelezősége az államhatalomnak és a társadalomnak. Mutatja ezt tisztán az az érdeklődés, mely néhány év óta az alkohol-kérdés tudományos oldalát iránt mind szeleesebb körökben észlelhető. Hogy ezen érdeklődést kielégítse az Általános Közjótékonyasági Egyesület alkohol-bizottsága, elhatározta, hogy f. é. okt. hó 5., 6. és 7-én a fővárosban tudományos alkoholelleses tanfolyamot létesít, melyre az érdeklődőket ezennel meghívja. Az előadások a Társadalmi Múzeum előadási termében (IV., Mária Valéria-utca 12.) tartatnak meg. A tanfolyamon való részvételi díj 3 korona. Közhasznú és kultúregyesületek, valamint a munkásegysületek hivatalos kiküldöttjei, továbbá tanárok, tanítók és főiskolai hallgatók, kellő igazolás mellett, ingyen egyben résztelnek.

Gyonge lábón áll a közbiztonság még a város területén is. Ezt bizonyítja az alább következő híradásunk. A mult hétfőn egy ruttkai asszony az esti nyole órai vonathoz igyekezett s midőn a vasuti utcában ujonnan épült Buloyovszky féle házhoz ért, két suhanc rárontott s az épülfőlében levő házba behuzva, veszedelmes fenyegetések közt mindenéből kifosztották s végül a szegény asszonyon beestelen vágyaikat is kielégítve, eliramodtak. A pörüljárt asszony kiabálására azután segítségére szaladtak a szomszédos házak lakói,

de bizony a tetteseknek csak bottal üthették a nyomát, mert azok akkor már árkon-bokron túl voltak. Ezek a vad állapotok mind a böles város kupaktanácsának köszönhetőek, kik pusztá makacsaságból vonakodnak a városi rendőrséget felállítani. Miért? Mert ebben is politikai keres a némes város tanácsa.

Rendkívüli olóság tapasztalható *Héda B.* turóczenzmártóni fűszer- és esemegetztletében, ahol a rendes cikkekken kívül naponta friss nyers és főtt prágai sonka kapható nagyban és kicsinyben, valamint naponta friss csemegecsésző postán is szállítatik.

Fatolvajok. A folyó évi augusztus hó 10-én kiadart Vág vize, közfudomás szerint, rendkívül sok fenőfát hordott szét a Vágmenti földek. Ilyenkor azután nagy aratás van a fatolvajoknak. A csendőrség most tette meg jelentését, mely szerint *Vojvoda* György és ő társa 51 darab, *Hurta* Jánosé és tizenkét társa pedig 102 darab fenő rönköket cipelt el az árvizmosta földekről. A fatolvajok ellen megindították a büntető eljárást.

Kereskedelmi alkalmazottak kiténtése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur tudvalevőleg a kereskedelemügyi alkalmazottak buzgalmanak fokozása céljából a kiváló szorgalmat tanúsító és már huzamosabb idő óta egy és ugyanazon cégnél működő kereskedelmi alkalmazottakat megfelelő módon kiténtetésben részesíti. A pozsonyi keresk. és iparkamara a jutalmazásra méltó kereskedelmi alkalmazottak kiténtetése iránt az idén is szándékozik a miniszter ur ő nagyméltóságának javaslatot tenni, miért is fölkéri a kamarát kerület érdeklét cégeit, hogy az árukereskedelemben foglalkoztatott alkalmazottak nevét azok munkásságának méltatására, valamint a szolgálati és fizetési viszonyokra vonatkozó esetleg a korábban más cégeknel kifejtett tevékenységet is föltüntető adatokkal a kamarával hitelt érdemlő módon közölni és az alkalmazottak netáni okmányait is beküldeni sziveskedjenek. Az adatok beküldését a kamara f. é. szeptember hó 30-áig várja.

Ebveszttség mindenfelé. Vármegyénk minden részéről kaptunk tudósításokat ebvesztéséről. Az elmúlt héten Neopclan két gyermeket és egy asszonyt mart meg egy veszett kutya, kiket a Pasteur intézetbe szállítottak. Turóczenzmártónban pedig egy veszttségű tünetei közt megbetegedett eb, több udvarba beszaladva, a házi szárnyasállatok közt o'kozott nagy riadalmat s végül a piac közepén egy kosarat vivő kisleányt rontott, de a gyermekek a megjött orvosi vizsgálat szerint sérülést nem ejtett. A kutvát elfogták és lebunkózták, agyát pedig vizsgálat végett a budapesti bakterológiai intézetbe küldték be. Szucsányban egy *Salma* Anna nevű kisleányt mart meg szintén vesztettnek nyilvánított eb, miért a kisleányt Budapestre szállították. Ugy látszik, alig marad hátra egyéb, mint az inficiált ebállományt teljesen ki kell irtani a járás területén.

Pályázat iparosnak szánt utazási ösztöndíjra. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet iparosnak szánt 600 koronás külföldi tanulmányúti ösztöndíjra, melyet a kereskedelemügyi miniszter ur adományoz. Pályázhatnak a kamara területén (Pozsony szab. kir. város, Nyitra-, Pozsony-, Trenesén- és Turóc vármegyék) területen lakó mindazon iparosok, akik továbbképzésük és az ipari viszonyok tanulmányozása céljá-

ből külföldre szándékoznak indulni és akik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek vagy az alól felmentettek. A pályázati folyamodványokra a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter urhoz címezve legkésőbb 1908. évi szeptember hó 25-éig a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be. Csakis oly folyamodványok jöhetnek figyelembe, amelyek a megállapított pályázati feltételeknek megfelelően vannak szerkesztve és felszerelve. Ezen részletes feltételek a pozsonyi kereskedelmi és iparkamaránál, a kamara kültagjainál, valamint a kamara területén fennálló ipartestületeknél betekinthetők.

Ami jól ízlik, az a szervezetnek rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszerek. A „Scott-féle Emulsió” eltérlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítás a csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerüzletekben.

Isméri a Fektort? Ez a különlegesség — szabadalmazva van az egész világon — és elsőrendű orvosok, tanárok ajánlják mint kiváló „heshajtószer”. Háztartásokban legyen mindig *Fektor* az egyetlen heshajtó limonádé. Hatása gyors és biztos. Úvege 80 fillér. Kapható minden gyógyszerárban és nagyobb kereskedésekben.

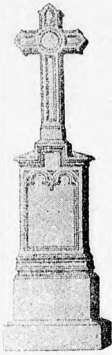
Kifünő anyagból készült olcsó

sírkövek

kaphatók STEINER LAJOS áruügynökségében Turócsztrárton.

Javitások és el-évült sírkövekről kikajvitatnak

Levélben megí- vásra jövőki

KÖZGAZDASÁG.

Az ipar fejlődése hazánkban.

V.

Inkább adja a fiát a kézműves pályára a tisztességes és nagy horderejű iparos pályára, melynek jövője van! Amde ezen feltételünket, midőn elmondom, ne gondoljuk, hogy a magyar iparosztály megteremtése e kornak, ez időnek, a jelennek, melyben élünk, kérdése. Nem. Ugynevezett iparosztályt már a XVIII. században hazánkban kifejlődve találattik, miről a következő néhány adat eléggé meg fog győzni mindenkit. 1777-ben csupán ecből mester 13,934, legény 12,516, inas 4,671 volt. No ha akkor is jellemezte a fogyasztó honfitársakat a külföldi ipareikk iránti előszeretettel, csupán női cipőkért 50,000 forint folyt le évenként. Akkor is, mint napjainkban, hogy a hazai iparosok által készített iparikképen talihessen adni, reklám-képpen, rá kellett írni, hogy az határozottan „bécsi” vagy „nitrnbergi”. Persze ilyen viszonyok között a kisebb mestereimnek nem tisztán a mesterségükből éltek, hanem nyáron

bezárták a boltot és elmentek krumplít kapálni, mert erre készítette őket a szükség. A nagyobb városokban még aránylag elég jól ment a dolguk. Így a XIX. század elején Debreczenben 28 asztalos, 26 bodnár, 562 eszmadia, 152 varge, 95 hentes, a különféle iparágakon körülbelül még 500 iparos volt. Iplirral hazánkban az 1888-iki népszámlálás szerint a lakosság 5%-ka foglalkozott.

A gyárak felállításáról és forgalmáról álljanak itt a következő adatok: Mosonyban Krisztina főhercegnő állította 1776-ban az első posztógyárat, dolgozott benne 60 ember. A híres gácsi posztógyárat a Forgács család 1777-ben állította. Ez azonban 1800-ban részvénytársulat tulajdonába ment át. 1881-ben pedig már 14 posztógyár volt. A vászonszövés mint gyáripar, a felvidéki tóljainak által üzütt házi vászonszövéből nőtte ki magát. Ilyenmül első gyár Késmárkon lön felállítva.

A borkészítmények ősidő óta híresek voltak Magyarországon. Németország vette különös előszeretettel a magyar bort, az első börgyárat Podmaniczky báró Aszódon állítá fel, mert a jmosonyi és debreczeni enemü telepeket csak kísérletezésnek lehet tulajdonítani. Megemlítendő a Dessewly Samu gróf gyára, mely 1798-ban 850 mázsza börtmvet készített.

Majolika és pipagyárakról lehetne még szó. A herendi porcellán, a selmeci pipa világhírű. Hajókat Titelben készítettek legelőbb, 1800-ban Szegeden 8200 mázsát meg-bíró hajót készítettek.

Mezőgazdasági gépeket a Vidacs gyár készített 1842-ben. Kétszáz munkást foglalkoztatott és évi forgalma 300,000 forint, az akkori pénzvviszonyok között rengeieg összeg volt. A Kühne-félegyár Mosonyban jeles sorvető gépeket állít elő. A Ganz-jeles budapesti gyár két telepből áll, a pesti és budai részen. Amott vagonokat, emitt villanyberendezéseket készítenek. Emilitendő a Schlik-vasöntőde. Nevezetesebb ipartelepek: a budapesti téglagyár, vajdahunyadi, piskii, diósgyőri vasgyárak stb.

Szesziparunkról nem mondhatunk valami sokat. Tisztán szeszt produkáló telep alig van hazánkban. 1868-ban 63 millió hektoliter szeszt állítottak elő gyáraink. Azóta ez az üzlet pang. A szesz árát legújabban felemelték.

A legújabb időben az ipar terén óriási haladás tapasztalható. A kisipar ugyan hanyatlást mutat, amennyiben igen nagy része pusztulás előtt áll, amelynek egyik oka a nagyban való ipar üzésében, a másik oka pedig az évtizedes liberális korrupcióban keresendő, mely a köző rováására saját zsebeit tömte. Mindamellett a haladás tagadhatatlan.

Édes hazánkban jelenleg körülbelül 1 millió ember foglalkozik különböző iparral. A gyárak száma több mint 3892, melyben több mint 150,000 munkás dolgozik. Az ipar további fejlesztésére minden lehetőséget el kell követnünk! Különösen itt a Felvidéken kellene sokat tenni az ipar terén. A felvidéki nép anyagi s szociális érdeke kívánja ezt.

Igaz ugyan, hogy sok a tennivaló minden téren és így az ipar terén elkövetett évtizedes mulasztásokat egy karikacsapásra nem lehet helyrehozni. De erős a hitünk s reményünk, hogy ez a nemzeti kormány, melynek hazafias működéséhez már eddigelő

is sok üdvös s hasznos alkotás fűződik, egészséges szociális érzékével megtalálja azokat a módzatokat, eszközöket és azt az utat, amely az ipar általános fellendüléséhez vezet.

ckl.

Országos gyümölcs- és szőlőkiállítás Budapeston. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület folyó évi szeptember hó 27-től október 4-ig bezárólag Darányi Ignác dr. földmívelésügyi miniszter védnöksége alatt a városligeti nagy iparosarnokban gyümölcs-vásárral egybekötött országos gyümölcs- és szőlőkiállítást rendez, melynek célja nemcsak a hazai gyümölcstermelés emelése s a megfelelő gyümölcsfajták vidékenként való rendezése, ismertetése, hanem az idén hazánk sok helyén mutakozó gyümölcstermés feleslegének értékesítése is. Felhívjuk emnélfogva hazánk gyümölcstermelőit, szőlőbirtokosait s konzervgyárosait, hogy a fenti kiállításon a hazai termékek előnyös bemutatása érdekében annál tömegesebben s saját jól felgott érdekükben vegyenek részt a gyümölcskészletket mielőbb az Országos Magyar Kertészeti Egyesület titkárságánál (IV., Koronaherceg-utca 16.) bejelentsek, ugyanott bejelentési iv s részletes program kapható.

A takarmánytilalom. A takarmánytilalom folytán beállott mézérték megszüntetése érdekében a kereskedelmi és iparkamarák a kolozsvári iparkamara kezdeményezésére most felterjesztést intéztek a kormányhoz, amelyben a következő intézkedéseket ajánlják a miniszterek figyelmébe. Köztudomású dolog, hogy a tartós szárazság az összes takarmány-féléket majdnem teljesen megsemmisítette. Póttakarmányra sem igen számíthatnak állattartó gazdák, mert a legelők a legtöbb helyen kopárak. Ilyen helyzetben takarmány-ínségre lehetünk elkészítve, amely közgazdaságunk egyik legjövődelmesebb ágát, szépen fejlődő állattenyésztésünket beláthatatlan veszedelemmel fenyegeti. A veszedelem már is jelentkezik, mert gazdaközönségünk kénytelen állattain legnagyobb részét és pedig potom áron tudalni, hogy bár végtelleg megcsök-kentett állatállomány elarását biztosítsa. Az országra zuduló e közgazdasági veszedelemmel szemben a bajnak enyhítése érdekében a következő intézkedések foganatosítása volna gyakorlatba vevendő. Állattenyésztésünk védelme szempontjából legelső intézkedés volna a takarmánykivételi tilalom elrendelése, hogy a hazai takarmánytermelés a belfogyasztás kizárólagos szolgálatában maradjon. Feleltébb indokolt volna, ha a földmívelésügyi kormány az erőtakarmányok beszerzését elősegítendő azzal, hogy az összes kincstári birtokok feleslegét mérsékelt áron közrebesoráná. Ezen intézkedés már azért is áldásos lenne, mert a takarmányárak mérséklésére lihetőleg jótékonyan befolyna. A másik intézkedés az volna, hogy a takarmányemtelek szállításánál a belforgalomban a legmesszebbben vasuti fuvarj-d kedvezmények engedélyeztessenek. A takarmányfélék túlságos megrárgulása már egymagában is rendkívüli káros hatással van a gazdaközönségünkre és közvetve állattenyésztésünkre, indokoltnak látszik tehát a bajok némi enyhítését a vasuti díjtételek időleges lezállításával lehetőleg mérsékelni. Oit, ahol csak a köteles erdővédelem megengedi, az állami erdősegekben a legeltetés kivétele-

sen és korlátolt időre engedossék meg. Mint-hogy pedig az új végrehajtási novella kiscgazdáink hitelét lényegesen megrendítette, a bedugult bankhitel közvetkeztében viszont félok, hogy gazdáink uszora hitel veszedelmének lesznek kiszolgáltatva. Nézetünk szerint az államkormányzat további gondoskodása e veszélyrel szemben tehát az lenne, hogy gazdáink részére olós hitel biztosítsassék. Lényeges eredmény volna e tekintetben elérhető, ha az országos központi hitelszövetkezet kebelében működő falusi hitelszövetkezetek e célból megfelelő pénzbeli támogatást nyernének, a végből, hogy a gazdák hitelszükségletét fokozottabb mérvben kielégíteni képesek lehessenek.

A liment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, kötszvény, csúznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás az altetnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitéző háziszser jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az infule.za ellen is és tvegben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona, a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expellert) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégjegyzése figyelni és csak eredeti tveget elfogadni.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Épp ily szembe-ötölő a javulás az általános egészségét illetőleg.

Étvágy és álom

visszatér s az emésztés javul. — Próbálja meg s meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.
Kapható minden gyógytárban.

Szerkesztői üzenetek.

— Kulturmérnöki hivatal Besztercebánya. A helyreigazításnak szívesen adtunk tért. Ugy látszik, tudósítónk tévedett a kár becsülésében. — E. M. Budapest. A kiadótulajdonosok közt fennálló egyezmény szerint ily reklámhírek díjtalanul nem közölhetők. Tessék tehát a kiadóhoz fordulni. — **Tölgyes.** Egy kis átdolgozással szerit éjtjük. — **Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület Budapest.** Közérdeklő dolgok közlését kötelességünknek tartjuk.

Nyilttér.

(E rovatban közlöttekért nem felelős a szerkesztő.)

Meghívó.

A Stubnyafürdőn alapítandó **Stubnyafürdői agyagárugyár r.-t.** részvényjegyzői a folyó évi szeptember hó 20-án délután 1¹/₂ órakor Stubnyafürdőn, Lichtenstein Lipót ur vendéglőjében tartandó alakuló közgyűlésre meghívhatnak.

Tárgysorozat:

1. A részvénytőke kellő aláírásának és befizetésének megállapítása.
2. Az alapszabályok megállapítása és a vett ingatlanok vételének jóváhagyása.
3. A társaság megalakítása.
4. Az igazgatóság tagjainak megnevezése az alapítók által.
5. A felügyelő bizottság megválasztása egy évre.
6. Az alapítóknak felmentvény megadásá.

Az alapítók megbízásából

Hirsch József.

Egy jó szakácsnő,

házvezetőnő, vagy házi kisasszony előkelő családnál Körmöcbányán nov. 1-től alkalmazást nyerhet. Feltételek megállapodás szerint.

Cím a kiadóhivatalban.

Szapatóriumi levélpapíros kapható

MOSKOCZI FERENCNÉ

könyv- és papírkereskedésében

☐ TURÓCSZENTMARTON. ☐

Ára 2 korona 40 fillér és 3 korona.

Fényképezési gépek

és az összes kellékek

kitünő minőségben

és olcsó árakon

Moskóczi Ferenczné

könyvkereskedésében

Turócszentmártonban

kaphatók.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.

Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.

Kiadótulajdonos: Moskóczi Ferencné.

Fektor

az egyetlen
hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és
biztos hatású.

Szükséges minden háztartásban!

Kapható mindenütt. Üvegje 80 fill.
„KOLUMBUS” vegyészeti gyár részvs. társ.
Budapest, VIII., József-utca 16-18.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeseltetik.

Aki hirdetni akar,

még pedig sikerrel, az forduljon az „ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ” (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Budapest, VII., Erzsébet körút 41., ahol hirdetéseket az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnék. Több mint 200 naptár kizárólagos képviselője, vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezeletése. Diszes újságkatalógus, képes naptárjegyzék és minden felvilágosítás a t. c. hirdetőnek díjmentesen.

KALOGÉN

BRAZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Csak az ily cégtáblával jelzett üzletekben leszenek eredeti SINGER-féle varrógépek elárulitva!

Figyelem! A másol vársárolt „Singer varrógép” utánzata csak az eredeti SINGER-féle varrógépnek!

SINGER Co. varrógép r.t.

Turócszentmárton, Fő-utca 138.

Meghívó

a „Turóczy kerületi munkásbiztosító pénztár” t. c. kiküldötteinek az
1908. évi szeptember hó 20-án délután 2 órakor

Turócszentmártonban, az ipartestület helyiségében (a Domban) megtartandó

rendkívüli közgyűlésre,

melynek egyetlen tárgya lesz: az 1907. évi XIX. t.-c. értelmében átalakuló kerületi pénztár alapszabályainak megalkotása.

A közgyűlés, ha a szükséges számú (2/3) kiküldött nem jelennek meg, folyó évi szeptember hó 27-én lesz megtartva.

Kelt Turócszentmártonban, 1908. szeptember 10-én.

A Turóczy kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósa.

A legkapósabb politikai napilap

„Az Ujság”

Főmunkatársak:

Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Mikszáth Kálmán.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Társ-szerkesztő: Dr. Agai Béla.

Előfizetési árak:

Egész évre 28.- K | Negyedévre 7.- K
Fél évre 14.- K | Egy hónapra 2-40 K

Hetenkint Asszony és Gyermekek melléklet.

Megrendelő cím:

„Az Ujság” kiadóhivatala Budapest, Rákóczi-ut 54.

„AZ UJSÁG” olvasóterme a vidékekről a fővárosba jövő t. előfizetőink rendelkezésére áll.

Wix Miksa

fűszer- és csemegekereskedése
Turócszentmárton.

Élelmi szerek és
szeszés italok
raktára. Nagy vá-
laszték ajándék-
tárgyakban.

Üvegezési vállalat!

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőz-
mosó gézrainak képviselése:

Reisz Lipótnál, Turócszentmárton.

Nagy választék női kalapokban.

NOXIN

A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

A szabadalm.
KULCSCSAL

Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek Budapest.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Héda B.

fűszer-, csemege- és gyümölcskereskedése
Turócszentmártonban.

Naponta friss nyers s főtt prágai
sonka nagyban és kicsinyben! —
5 kgrammos kosár legfinomabb
friss csemegezőlő 1 forint 35 kr.

Postai kiszolgálás a leg-
pontosabban eszközöltetik.
Kávé nagy raktár.

KÖHÖGÉS.

A ki

egészségét szereti meg is óvja. 5245
hit. bizonylat tanuskodik arról, hogy

a KAISER-féle

melkkaramella 3 fenyővel kitűnő
hatású, orvosilag kipróbálva. Kö-
högés, rekedtség, katarus,
elynyálkásodás, gégekatarrus,
hörg- és gőrcshurut esetén.
Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz
80 fillér. Kapható Burda János
özvegyénél Szucsányban.

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Bevezetés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyükszemel, bőrkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYÜKSZENHALÁL
ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb
sósórszesz az
ERŐ SÓSÓRSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utárvét mellett a
KOSMOS vegyszert és koz-
metikai laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle ered. gyümölcskonzervek,
lept, aszörök, gomba-, hus- és fűszek-
konzervek, nemis borovonkák, —
legújabb minőségben szállít —
oldhatatlan fűszereinek kiváló minőségűvel is a

BÉLHURUT
(hasmenés), gyógyórára legjobb gyó-
gyszer a BARTA-féle fakció áfonya-
gyógyóer, kapható gyógyszerár-
nál, a üvegező 8 k-ért. Borsosított szék-
oldékony fűszereinek kiváló minőségűvel is a

Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzékét!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGENSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KREBETZ-FÉLE**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 220 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban.
Postán küld: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, kávé-16.

PLATSCHEK VILMOS
ellismert legolcsóbb, legzöldebb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI
lényképzéssel és festéssel műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészi
kivitelben lényképmagyulások, aquarell-
és olajfestmények. Másolatok seljelmre,
barátságura, írára, életfátcsatra stb. Gross, lüggelök, tü stb.
apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett lényképek sír-
kövekre stb. — Mirel köldek ingyen és bérmentve árjegyzékét?

**DIGESTOL
GYÜCK**
legelőkeltebb
emésztőpor

Dobosa 2 kor.
Postai széküldés: **FEHÉR GALAMB** győgyészertár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÜT 33
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Meglepi haladás!
FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenteljele
gerget a lakásban ép úgy, mint mindenemű heringé, véde-
lével levetted és egyéb kor- és velenyben kártevők által-
kakat és azok pestét azonnali megöli.
Legmeghízhatóbb védőszer szunyoj- és darás ellen.
Hasznai utasítás szerint való eljárás mellett biztosított
a feltétlen eredmény.

Veszerkiváló Magyarországi részvevő:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-ú. 36. — Telefon 21-61

BOGDANY
szerencseje paratlan!
Kisároljunk osztály-
sorsjegyet csakis
BOGDANY S
városi sorsjegyjárda r.-L-nál
BUDAPEST, KÁROLY KÖRÜT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
3 nap alatt biztosan hat.
— Tütyke K 120 —
Dr. KOVÁCS gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Foltelt-lítok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megöli.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Fárak- BERETVÁS TAMÁS gyógyász- Rátok- KISPEST, Rátok- utca 2.
tár rózsmi utca 2.
Ingeny postai szállítás 3 doboz rendeléssel.

PARISZ
Szállás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. no.
100 szoba 220 K-ól fűlőbb, tisztál-
tású és vilányvilágítással együtt. Fűlőbb,
elegáns tervű, átterem. Vilamos vasút-
megállóhely az ócska pályaudvarról a
hírák felé.

KATZER
szőrmeszlár elárugant és az egész
világban elvannak terjedve.
Első és legnagyobb
mohárk ellen védő rész. Ára.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
— VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz. —
Elsőrendű konyha! Naponta zenemű!

Dr. KOVÁCS J.
homopatiai rendelő-hálózat
MÉLÉ betegségekben
csodavédők ez a szer
Budapest, Váci-körút 18. sz.